

RENAȘTEREA

ADAOS PENTRU POPOR LA FOAIA OFICIALĂ A EPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI

APARE LA 1 ȘI 15
A FIECĂREI LUNI

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski 18
(Consiliul Eparhial)

Redactor:
Preotul GH. NOVEANU

...CARELE EȘTI ÎN CERURI...

Cum s'a trezit soarele de pe cer, pământul s'a prefăcut într'un mușuroiu viu de oameni, frământați de grija pâinii. Unii aleargă către Miază-Noapte, alții către Miază-Zi, sau alocurea. Toți au în chip căutătura lupului viclenit sau a mielului neștiutor.

Unii s'au pornit cu neamurile și cu sâmbrieșii la munca ogorului, alții au luat desagii către oraș, alții au pătruns în casele cu turn înalt ca să pornească moatoarele cele mari din fabrică.

După meseria lor: plugarii, târgoveții și muncitorii se împărțesc în pâcuri ca niște turme mânațe către lucru, fiecare de-un nevăzut cioban. Ciobanul nevăzut este foamea.

Grija de-a îndestula trupul cu ale sale multe trebuințe înțarcă somnul cel bun de dimineață din trupul tatălui cu familia grea, trezește gospodina și seacă somnul cel dulce din trupul flăcăiandrului harnic.

Foamea - la fel trezește pe țăranul dela sate ca și pe fratele lui muncitorul dela oraș. Fiindcă în cele lumești, nu-i chemare mai bine auzită decât chemarea foamei. Nici clopot, nici trâmbiță nu-i de lipsă pentru auzul ei.

E datul sorții noastre pământești să avem căutare deosebită pentru nevoințele ei.

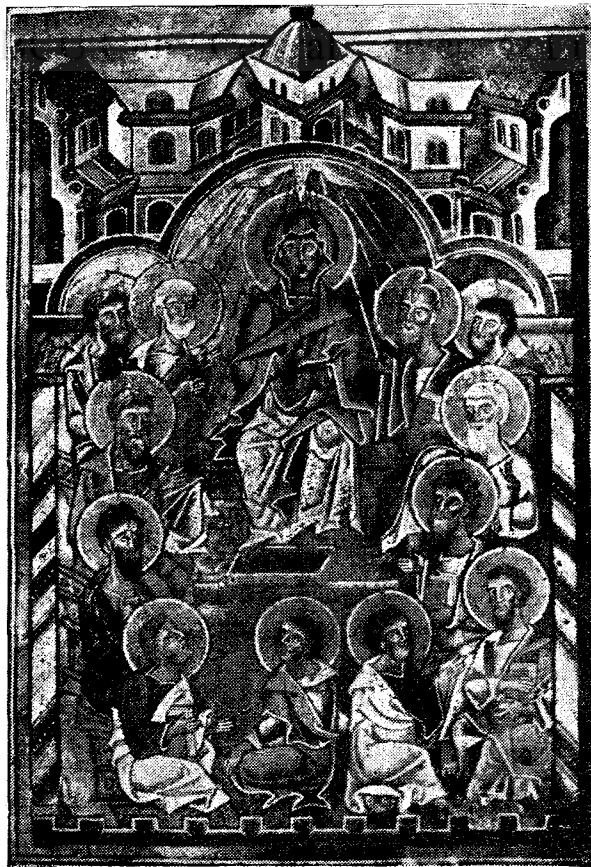
Făptura cea lumească cere pâine, haine, casă, bogății și noi cu toate puterile noastre căutăm să-i facem îndestulare. Dragoste omului față de această viață trecătoare este câteodată așa de mare, că întunecă vederea minții și domina trupului ucide sufletul din om.

Intors cu fața către cele pământești, omul se face rob pământului și nu mai vede decât întunecimea lui. Către cer nu-și îndreaptă nici ochii, nici sufletul.

Se folosește de lumina care vine din cer, dar uită să-i mulțumească *Domnului Luminei*. Folosește ploaia care cade din înălțimi, dar nu găsește vreme să mulțumească *Domnului văzduhului* cel ce i-a trimis-o. Aerul cel bun asemenea ia din întreg văzduhul dar, i se pare că acesta dela sine vine și nu-i de lipsă să mulțumesc *Domnului văzduhului, vânturilor* și a tuturor celor

văzute, peste bunătața ce-a aflat.

Darul vieții socotește că este venit fără nici un drept de răsplată față de *Domnul vieții*.

Pogorirea Duhului Sfânt

Binefăcătoarea odihnă și întărirea hodinei asemenea folosește și nu găsește drept să aducă laudă și mulțumire *Domnului odihnei și a toată țaria.*

Cel ce uită toate binefacerile dăruite de Dumnezeu, uită de sine. Se face asemenea necuvântătoarelor care în afară de trup, n'au intr'ânsele zămislit duh din Duhul Tatălui. El crede în puterea și domnia țărâni și de aceea nu este cu nimic mai mult decât aceasta. Căci în ce vei crede aceea va fi.

Alătura de un astfel de om stă omul creștin.

El știe că *din cer* îi vine și darul și toată încercarea. Știe că în ceruri se află *Tatăl* a toată făptura, a văzutelor și nevăzutelor. În cer se află *Impăratul măririi* care a săvârșit începutul veacurilor și nu va să sfârșească niciodată. Impăratul măririi și-al puterii, este duh și cu duhul trebuie să ne aropiem de El. Putere și har sunt lucrurile mânilor Lui și făptura cea văzută este doar o mică părticică din câte a făcut.

Începutul se află în nepătrunsul cer, unde domnește cu dragoste, cu iubire și cu blândețe *Tatăl* nostru.

Tatăl nostru, Domnul Dumnezeu, a pus țarie peste toate din ziua cea dintâi și a rânduit viața fiecăruia. A lăsat slobodă voirea fiecăruia, dar ne-a pus în trup o fărâmă de lumină veșnică, ce se cheamă suflet, ca să știm mai mult decât simțim prin țărâna trupului și să înțelegem mai mult decât simțim cu trupul.

De aceea către „*Tatăl* nostru carele este în ceruri” îndreptăm rugăciunea de cerere cât și lauda de mulțumire.

Ca Impărat al veșniciei, Domnul Dumnezeu, nu poate avea alt sălaș decât cerul cel luminos și fără de margini, unde toate se împlinesc după voia sa și toate au rânduiala cea mai aleasă.

Din dragostea Lui cea mare față de neamul omenesc ne-a lăsat să-i rânduim și case pe pământ. Casa pământescă a lui Dumnezeu este Sfânta Biserică. De aceea trebuie să ne purtăm și astfel să grijim Biserica pentruca ea să samene cât mai mult cu cerul cel curat și luminos dintru care coboară în fiecare clipită binecuvântarea lui Dumnezeu.

Casa cea pământescă de lut, de lemn sau de piatră întru care coboară Dumnezeu, închipuește tronul cel ceresc la picioarele căruia, în loc de îngeri, slujesc preoții. Biserica este oarecum închipuirea cerului și noi credincioșii suntem în timpul slujbii martorii coborîrii Duhului ceresc peste cele pământești.

Către aceasta ne îndeamnă sufletul și întru acestea se află mântuirea. Cel ce intră pe „ușa cea strâmtă” a bisericii va afla porțile cele mari ale raiului. Calea fericirii, calea către „*Tatăl* nostru care este în ceruri”, trece prin biserică. Cine a cunoscut Biserica cea dreaptă va afla pe Dumnezeu cel drept. Cine iubește biserica cea adevărată, laudă pe Dumnezeu cel adevărat. Cine slujește biserica cea din duh și rugăciune alcătuită, slujește lui Dumnezeu care duh și mărire este. Cine s'a nevoit pe pământ pentru mărirea lui Dumnezeu prin fapte și învățătură, va afla pe Dumnezeu „carele este în ceruri” și va via cu el în veacul veacului.

Pr. GH. NOVEANU

IN ȘCOALA PROROCILOR

Intâistătorii

Cinstea și sarcina merg, în-deobște, împreună. Așa se și cuvine. Cine te va pune în fruntea unui așezământ, dacă nu ai și puterea și înțelepciunea de a purta sarcina împreună cu conducerea lui? Cine te va așeza în scaunul de cinste al Primăriei, dacă tu nu ești în stare să-ți porți cu vrednicie nici sarcina propriei tale gospodării? Sau cine te va alege episcop al parohiei, când nu-ți ții în rânduială nici socotelile sărăciei tale?

Intâistătorii unei obștii sunt purtători de cinste, dar și pur-

tători de sarcini. Că ei nu trebuie să aibă grijă numai de-ale lor, ci și de-ale altora. Numai în măsura în care își vor împlini această datorie, sunt vrednici de cinstirea obștii în slujba căreia stau. De aceea spune Mântuitorul în Evanghelia dela Matei (20, 27): „Care dintre voi va vrea să fie întâi, să vă fie vouă slugă”.

Spre a da o grăitoare pildă de slujire apostolilor Săi, Mântuitorul le-a spălat picioarele. La început ucenicii Domnului nu înțeleg adevărul acesta și

au rămas nedumeriți. Dar mai târziu, în viața lor plină de griji și de osteneală apostolească, s'au încredințat că Intâistătorul lor avea dreptate desăvârșită când le spunea că înalta cinste de apostol și de cărmuitor al obștii întru slujire zace.

Intâistătorul este un fel de păstor. Iar „păstorul cel bun sufletu-și pune pentru oile sale” (Ioan 10, 11). Cine nu-i în stare să facă așa, să se lase de această stare. Că nu toți sunt potriviți pentru ea. Nu toți pot să-i poarte sarcina. E mai bine să se retragă smerit în turma oilor și să se lase păstorit de

altul, ca să nu-i spună cineva cu vorbele prorocului Iezechiel (34, 6): „Și s'au risipit oile mele în fot muntele și în tot

dealul înalt și peste toată fața pământului, că nu era cine să le caute și să le pască pe ele“.

D. P.

SFÂNȚA EVANGHELIE

FIUL PIERZĂRII

Ioan 17, 12

Drumeția plină de patimi a bunului Iisus se apropia de ziua cea mare a crucii. La un loc cu toți ucenicii pe care dumnezeiasca sa dragoste i-a ales din lume, Mântuitorul stătea la sfat și tănuia rugăciune.

Precum mărturisește ucenicul „cel iubit“ Ioan, Domnul Hristos ridicând ochii către ceruri, a zis: „Părinte a venit ceasul: proslăvește pe Fiul tău, ca și Fiul tău să te preaslăvească pre tine“ (Ioan 17, 1).

Și privind asupra nevoiașilor pescari din Galileia, sau a nevraștnicului cu mintea vameș ce se afla între ucenici, Domnul a îngenunchiat cu multă cucernicie și ca un părinte asemenea s'a rugat Tatălui ceresc. Dragostea fierbinte cu care Mântuitorul se ruga, era isvorită din grija pentru mântuirea noastră. Vroia adică să se milostivească Tatăl din ceruri către

ucenicii săi și umplându-i de har, făcându-i ostași neînfricați ai legii, să poată birui lumea. Vroia asemenea să-i întărească

curând va să ducă crucea spre Golgota. Dar nici gândul chinului trupesc și nici teama de cele ce va pătimi nu-i abătea cugetarea spre sine. Dumnezeu al mântuirii fiind întregului neam omenesc, el căuta cu osebite la legea și mărturisitorii legii, aleși din fiii pământului: „Eu pentru aceștia mă rog“ (Ioan 14, 9).

Precum un tată bun, care viața și-o pune pentru fiii lui,

Iisus vestește trădarea lui Iuda „Fiul pierzării“

în putința lor și îmbrăcându-i cu putere cerească, să nu afle prilej de sminteală dela Satana. Blandul Hristos știa că în

asemenea și Hristos Impăratul mântuirii noastre și-a pus viața și făptura Lui omenească pentru mântuirea noastră.

FOIȘOARĂ

Viața sfântului noul mucenic Ioan dela Suceava care a mărturisit la Cetatea Albă

Stih: Ioane fericite dând tu puțin sânge cu adevărat, Cereasca împărăție ți-ai cumpărat. Căci tăierea capului și tăierea lui ai suferit, Și nouă mult chinuitul tău trup ne-ai hărăzit. Carele este al Moldovei odor prea mare, Și lumii acoperemânt și zid prea tare. În a doua zi a lui Iunie pe Ioan cel laudat, Mână spurcată, ucigașă de Hristos, l-a tăiat.

Acest sfânt mucenic Ioan, a fost cu neamul din strălucita și marea cetate Trapezunda. Carele lângă mare viețuirea având, și pe la multe cetăți era înnoțând și neguțatorie multă făcând. Iară odinioară înnoțând el în corabie și adeseori văzându-l pe dânsul

vrașmașul diavol rugându-se lui Dumnezeu și postindu-se, și pe cei ce pătimeau de boale în corabie, miluindu-i și mângăindu-i, pizmuindu-l, a ridicat asupra lui pe stăpânul corabiei carele era de eresul latinesc și foarte nemilostiv, cumplit și fără de omenie. Deci a început sfântul Ioan cu dânsul pe mare în corabie mergând a se prici pentru credință. După aceasta au ajuns la Cetatea Albă, ce este lângă țara Moldovei, fiind atuncea partea aceea stăpânită de Turci; și intrând în cetate acel rău credincios corăbier, a spus ighemonului cetății aceea zicând cu minciună: Este, o ighemoane, un bărbat carele a venit aicea cu mine și voiește a se lepăda de părinteasca lui predanie și de credința lui creștinească a se înstrăina, și la credința voastră a se apropia.

Acestea ighemonul auzindu-le, cu bucurie a șezut la judecată, poruncind să cheme pe mucenicul cu cinste. Și dacă a stătut Sfântul înaintea ighemonului, a zis ighemonul către dânsul: Destule am auzit pentru tine, că voiești a te apropia la credința noastră, fiindcă a

Mântuirea neamului omenesc se face prin scăparea lui din cătușele păcatului, din pierzania cea veșnică gătită lumii de îngerul cel căzut.

Avea să vină însuși Dumnezeu adevărat să facă aceasta mântuire fiindcă toți prorocii și înaintemergătorii n'au putut potoli flacărele iadului ce puseseră foc lumii. Păcatul lumilor era așa de mare că era lipsă de răscumpărător din însuși fire dumnezeiască. Prorocii mincinoși, duhuri satanice, împărați plini de fărâdelegi, seminții păcătoase și oamenii cei înțelepți se închinau satanei. Fii pierzării erau pretutindenea și creșteau ca mătura la vreme de furtună. Așa de mulți erau aceștia în lume că și între pu-

ținii aleși ai Domnului s'a fost isvodit unul: pe nume Iuda.

Urmașii apostolilor, toți creștinii dreptcredincioși, trebuie să aibă cugetul și fapta plină de trezvie pentru că, „a venit ceasul“. Ceasul vieții veșnice sau al morții de veci.

D. C.

NEGHINA CREDINȚEI

Din scrierile iehoviste

Nu odată s'a spus în rândurile apărute la acest loc că Martorii lui Iehova învață că organizația de astăzi a lumii este condusă de duhul lui Satan. Zic ei că, ucigă-l crucea, cum i se mai zice în popor satanei, este stăpânul lumii de astăzi și își împlinește misiunea prin mij-

locirea *marilor conducători de popoare*, prin organizațiile bisericesti și prin generalii ce s'au încărcat de mărire pe felurile câmpuri de luptă. Ei sunt cauza tuturor relelor din lume, de aceea acești oameni trebuie să dispară și odată cu ei și chipul de azi a lumii pentru a

lăsa locul unei alte lumi unde ei să trăiască deplina fericire.

Despre cele de mai sus, Martorii lui Iehova nu vorbesc ca despre un lucru ce urmează să se îplinească într'un viitor oarecare, ci ca despre o împlinire ce va să vină de îndată, pe care noi, cei ce n'avem darul pe care-l au ei nu putem să-l înțelegem. Dar, mai zic ei cu mândrie cu voia sau fără de voia creștinilor, lucrurile se vor întâmpla așa cum zic ei și nu altfel. Cât de smintit vorbesc, mărturisesc cuvintelor lor scrise mai jos și înșirate aici numai pentru predirea tuturor.

„In anul 1914 — zic ei — timpurile neamurilor au ajuns la sfârșit și cu aceasta s'a încheiat deasemenea și timpul lui Iisus de așteptare la dreapta lui Dumnezeu. In acel timp Iehova a instalat pe... Regele Său pe tronul activității sale... In 1918 Domnul Iisus Hristos prezent, și-a exercitat puterea Sa prin faptul că a adunat la Sine pe acei creștini care sunt cu adevărat și pe deplin devotați lui Dumnezeu... De atunci curge judecata peste toți aceia care mărturisesc a fi urmașii lui Hristos“. (Din cartea „Adevăr Sublim“ p. 27).

noastră credință de cei cinstiți cu cugetul se atinge, iară pe credința voastră cea creștinească și vrednică de răs să o lași.

Iară Ioan cel îndrăzneț cu duhul, a răspuns igheomonului: Nu-mi este mie a lepăda de Hristosul meu, ci mai vârtos lasă, rogu-te igheomoane, înșelăciunea necredinței sufletului tău ce zace întru tine și primește haina dumnezeescului Botez, care mai mult decât soarele strălucește și crede întru Domnul nostru Iisus Hristos. Aceste cuvinte muncitorul auzindu-le s'a prins, de mânie și a poruncit să întinză pe mucenic la pământ și cu toiege înghimpate fără de milostivire să-l bată, iară sosind seara, să-l arunce în temniță până dimineața.

Iară a doua zi dimineața a șezut muncitorul și judecătorul acel cu chip de fiară la judecată, și a poruncit să aducă pe mucenic. Și stând înaintea lui Sfântul cu fața luminată și cu suflet vesel, s'a minunat muncitorul de strălucirea feței lui și a început cu multă viclenie și măgulire a îndemna pe mucenic. Iară Sfân-

tul nici cât de puțin de aceasta băgând seamă, a răspuns muncitorului: Creștin sunt. Deci muncitorul ca o fiară răcnind, a poruncit îndată să întinză pe mucenic la pământ și mai cumplit să-l bată. La care slugile se schimbau bătând pe Sfântul, iară sfântul șoptind cu buzele, făcea rugăciuni. După aceasta a poruncit să lege pe mucenic de coada unui cal neînvățat și sălbatec și unul din ostași să încalce pe el și pe ulițele cetății cât va putea calul să alerge; și aceasta făcându-se, târlt a fost Sfântul prin toată cetatea, iară oarecarele jidov batjocorind pe mucenic, a luat o sabie și ajungând pe Sfântul îndată i-a tăiat capul; și așa s'a despărțit capul dela trup, lăsându-l să zacă la locul acela trupul Sfântului împreună cu capul nebagat în seamă. Și nimenea dintre creștini nu îndrăznia a se atinge de moaștele mucenicului. După aceasta în noaptea aceea multe făclii asupra moaștelor sfântului mucenic s'au văzut arzând și trei bărbați luminați cântau cântări negrăite, cădindu-l, și un stâlp de foc asupra trupului mucenicului se vedea; această minune mulți au

Nici conducătorii Bisericii creștine nu se află într-o poziție mai bună. Pentru că hulind, ei zic, că e „clar că Dumnezeu nu este găsit în sistemele religioase care se numesc astăzi „biserici“. E știut — zic ei mai mai departe — că aceste biserici sunt făcute de către „dușmanul lui Iehova, Satan, pentru a înșela poporul... Din aceasta pricină mustrarea lor este condamnată la o întreagă nereușită... Dacă domnitorii de azi ar cunoaște cuvântul lui Dumnezeu... s'ar întări că această lume nu se va însănătoși mai mult și că toate planurile cu privire la acestea vor da greș cu siguranță, deoarece sentința incontestabilă a lui Iehova este ca lumea lui Satan să fie nimicită“ (p. 4-8).

Asupra celor propoveduite de iehoviști — după ei — nu poate să fie nici o îndoială. Ei au adevărul în mână, de aceea cei ce nu vreau să-i înțeleagă sunt „dușmanii lui Dumnezeu“. Unii ca aceștia „discreditează activitatea Martorilor lui Dumnezeu“ fără să-și dea seama că fac un lucru „ce nu este drept“. „Mesajul lui Dumnezeu nu poate fi discutat, pentru că vine de la Iehova și el este deasupra tuturor controverselor“. Cunosând unele ca acestea „Mar-

torii săi au datoria să vestească nimicirea apropiată a „creștinătății“ și o întreagă organizațiune a lui Satan“ (din aceeași carte la pag. 28-29).

Și în felul acesta am putea continua. Ne oprim, pentru că gazeta noastră nu ne îngăduie mai mult. Nu putem însă să încheiem rândurile de față fără să nu ne gândim la duhul din cale afară de răsvrător pe care

acești oameni încearcă să-l arunce în lume.

Astăzi când lumea dornică de pace, după războiul pustiitor cea trecut, face eforturi uriașe pentru a readuce în sufletul și gospodăria oamenilor liniștea și pacea trebuitoare, ei nu află altceva mai bun de făcut decât să samene neîncredere în conducători, să împrăsteie cu noroi Biserica, înfricând oamenii că dacă nu vor crede așa cum cred ei îi va ajunge pustiirea și ni-

micirea de veci. Marii conducători de popoare, care fac din noapte zi pentru a ne rânduia o viață mai tihnită și pentru a avea o pâine mai caldă sunt înfrățiți cu Ucigă-l Crucea, iar Biserica noastră în care și-au aflat alean toți strămoșii noștri, și prin care am reușit de ne-am păstrat ființa noastră națională, ei o numesc instituție unde nu se propoveduește „altceva decât pleavă“ și ca atare sbrtită peirii. Iar ei pentru unele ca acestea, sunt hărăziți să ajungă într'o lume nouă, unde nu vor mai fi conducători și generali, nu vor mai fi războaie și năcaz, ci numai fericire și liniște desăvârșită.

În cele de mai sus am citat numai dintr'o carte a lor. Am putea cita din toate câte au publicat până acum și în fiecare am găsi același lucru. Le-a intrat în cap un gând rău și se țin de el fără să se socotească că vorbesc năsbătii și aduc mari stricăciuni Statului și Bisericii, care a ajutat și ajută omenirea în lucrarea sa de refacere morală și gospodărească.

În numărul viitor vom arăta de unde isvorește greșala lor.

Pr. AUG. FAUR

văzut-o. Iară oarecerele din jidovi a cărui casă era aproape de mult pătimitorul trup; socotind că preoții creștinii voiesc a-l lua și îngropării a-l da, a luat un arc cu săgeată și întinzându-l a voit să săgeteze pe unul dintr'ânșii. Iară arcul și săgeata s'au lipit de mâinile lui, și așa toată noaptea a petrecut. Iar făcându-se ziuă, minunații acea bărbați și făcliile, nevăzute s'au făcut. Deci oameni de toată vârsta se adunau ca să vadă pe ticălosul acela săgetător, iară el tuturor cele ce i s'a întâmplat le spunea chiar nevrând. După aceasta Preotul Bisericii ortodoxe din Cetatea Albă a pus cinstitele moaște ale Sfântului în sfântul Altar, aproape de sfânta masă, și acolo a petrecut mai mult de șaptezeci de ani, și neîncetat se arăta ziua și noaptea feluri de vedenie asupra trupului mucenicesc.

Deci a venit aceasta la azul binecredinciosului și de Hristos iubitorului marelui domn Alexandru cel Bun, cel ce stăpânea atunci toată Moldovlahia și partea mării aceea, cerele iubitor de mucenici fiind, împreună

cu sfatul prea sfințitului Arhiepiscop și Mitropolit Iosif cel ce ocârnuia atunci biserica, îndată a trimis boieri cu destulă oaste la Cetatea Albă. Iară ei cu grăbire și mare cinste au adus la dânsul sfintele moaște ale mucenicului; și primindu-le cu vrednică cinste dimpreună cu toți măriții săi boieri, și cu Mitropolitul și cu tot clerul și poporul, le-au pus în sfânta Mitropolie în Suceava la luminatul său scaun, care era în aceea vreme cetate domnească de scaun al Moldovei, unde feluri de tămăduiri face Sfântul, încât și până astăzi dela urmântul său se dau tămăduiri tuturor celor ce aleargă la dânsul cu credință.

A pătimit Sfântul acesta pentru Hristos, la anul o mie trei sute treizeci și doi, cu treizeci de ani mai înainte de venirea lui Dragoș, întâiul domn al Moldovei.

În Moldova s'au adus sfintele lui moaște, cu alaiul domnesc la anul o mie patrusute doi, de binecredinciosul Alexandru Voievod, întru al doilea an al domniei sale.

DIN LUMEA LARGĂ...

DIN CELE TRECUTE VREMI:

Starea Moldovei sub Barnovschi Vodă.

Că precum florile și pomii și toată verdeața pământului stau ofilite și împedecate de răceala brumei, căzută fără vreme, și apoi după lină căldură a soarelui vin iar la fire și la frumusețile sale cele dintâi, așa și țara, după greutățile ce erau la Radu Vodă (care veacurilor de mirat au rămas, cum au putut încăpea întru înțelepciunea aceluia Domn, aceea nemilă de țară), au venit fără zăbavă țara la firea sa, și până la anul s'au umplut de oameni și de tot belșugul,

Milele Domnilor pot așeza țările; nemila și lăcomia fac risipă țărilor. Făcuse Barnovschi Vodă marea volnicie, întâi curții, să deie la bir numai odată în an; și oare cine din curteni, de nevoie, ar fi răsărit din ocinile sale la sat boieresc, la sat Domnesc pe toți i-au adus la breștele sale, și la locurile sale; și săliștilor unde se pustiise au dat slobozenie, chemând oameni din țara Leșească; și așa s'au umplut țara de oameni.

Miron Costin

Cele mai mari bătăi din lumea veche

— Ochire peste vremuri și veacuri —

Lupta dela Codshu

Cea mai veche luptă de care se pomenește în istoria lumii este dela Codshu din Asia, în care s'au sculat Egiptenii cu împăratul lor Ramses II contra Schiților asiatici. Lupta s'a dat la anul 1350, numărând dela Hristos spre începutul lumii. Biruitori au fost Egiptenii, supunând loru-și Siria, țara celor biruțiți.

Maraton

La Maraton s'au bătut Grecii din Atena conduși de Miltiade cu Perșii lui Mardonius, care voia să supună cetățile ale Greciei. Oastea Atenienilor era de 11.000 oameni, iar Perșii 100

mii. Biruitor a ieșit Miltiade, cu vitejii lui ostași. Pe tot grecul s'au venit zece Perși. Și totuși au învins. S'a întâmplat la anul 490 înainte de Hristos.

Salamina

Marea luptă de corăbii pe apă între Temistocle, vătaful cetăților grecești, și între Xerxe al Perșilor, la anul 480 înainte de Hristos. Grecii aveau 378 de corăbii cu vâsle, iar Perșii 1000. Xerxe e bătut și fugărit spre Asia.

Arbela

Aici s'a luptat Alexandru Macedon cu Darie împăratul Perșilor, la anul 331 înainte de Hristos. Oastea lui Alexandru

Impărat era de 47.000 iar a lui Darie de 150.000 oameni. Darie a fost bătut groaznic, încât și-a pierdut țara, fata și capul.

Cane

Aceasta luptă s'a dat pe pământul Italiei de astăzi, la anul 216 î. de Hr. între Hanibal din Cartagina și între Romani, conduși de Varone. Hanibal avea 50.000 oameni, Romanii 80.000. Biruitor a ieșit Hanibal, unul dintre cei mai vestiți comandanți ai lumii întregi. Au rămas morți pe câmpul de luptă 70.000 de Romani.

Zama

La anul 202 înainte de Hristos, Hanibal. încrezut în biruințele sale de mai înainte, a vrut să zdrobească de tot pe Romani. Dar s'au refăcut Romanii și conduși de Scipione Africanul l-au zdrobit cu totul pe Hanibal, care și-a pierdut capul. 20.000 de Cartaginezi au pierit în această bătaie.

Catalaune

Acesta este numele unui loc din Franța de astăzi. Aici s'au măsurat, la anul 451 după Hristos, Romanii și Galii (străbunii Francezilor) lui Aetiu cu oștile fără frâu ale lui Atila, craiul Hunilor. Lupta a ținut o zi întreagă. Biruitor a fost Aetiu. Dar nici Atila n'a fost înfrânt de tot. Ci numai s'a pus o stavilă puternică năvălirilor lui.

Gătre tinerii satelor

După ce veniți din oaste, aveți alte datorii de îndeplinit. Trebuie să fiți harnici, economi, să ascultați de învățător și de preot, să vă dați odraslele la școală, să vă duceți la biserică, să nu vă prăpădiți vremea și sănătatea în crâșme. Să trăiți în frăție cu toți cei de o seamă cu voi; să fiți blânzi cu nevestele și copiii; să fiți în sfârșit oameni de omenie în satul vostru,

Dar pentruca s'ajungeți acolo, trebuie să începeți din vreme.

Indată ce ați ieșit din școală, să vă gândiți că aveți o menire în viață, că nu sunteți veniți pe lumea aceasta așa ca să trăiți ca animalele necuvântătoare.

Prin urmare, după ce ați eșit din școală, nu uitați de învățător. Duceți-vă cât de des pe la el. Intrebați-l de noutăți, despre vre-o carte nouă pe care o puteți împrumuta și ceti cu folos despre vre-o gazetă din care ați putea afla și ce se petrece prin lume, pela alte neamuri. Când sunt adunări la școală, duceți-vă și ascultați cu luare-aminte. Acolo folosește mult bărbatul, iar tânărul învață pentru vremea când va fi gospodar, Acolo veți afla ce însemnă a fi cetățean.

Nu uitați biserica, spune o vorbă veche: temerea de Dumoezeu este temeiul înțelepciunii.

Cum ar putea să steie cineva la îndoială, când e vorba să aleagă între sfântul lăcaș al lui Dumnezeu și ticăloasa locuință a deavolului? La crâșmă îți bei banii și sănătatea și te ticăloșești. La biserică găsești tărie, găsești mângăiere și nădejde în zilele mai bune.

Iar pentru petrecerile voastre pentru petrecerile tinereții aveți obiceiuri bune pe cari nu trebuie să le lăsați în părăsire. Aveți horile. Duminicile și în sărbători, aveți șezătorile, la care orcine poate petrece frumos!

Pentruca să puteți să vă bucurați de tinerețea voastră și să faceți lucrurile înadevăr omenește, ascultați sfatul meu: Nu faceți horă la crâșmă, ci în ograda unui gospodar, așa cum se obișnuiește ș'acum în satele unde locuiesc oameni de ispravă.

La horă fiți cu cuviință, nu veniți amețiți de băutură nu vă gâlceviți și fiți cuvincioși față de fete.

Fiți ca frații, toți flăcăii. Adunați-vă, vorbiți și puneți la cale cum trebuie tot ce aveți de gând să faceți.

Pentruca să fie cu folos orice adunare a voastră, e bine să aveți o casă cinstită, la un flăcău rai

cuprins, unde să vă duceți. Feriți-vă de crâșmă. Acolo la flăcăul acela puteți sta de vorbă în tihnă voi în devoi, puteți asculta cetirea unei gazete, puteți învăța cântce, strigături urături, conăcării, ș. a.

Asta-i adevărata petrecere cu folos, nu crâșma. Și dacă mă înțelegeți, — puteți chiar începe, voi toți câți cetiți aceasta scrisoare.

A-ți face bine să urmați așa după cum chiar s'a și început în multe părți, căci numai așa putem ajunge gospodari vrednici, întovărășiți pe viitor și la petrecere și la nuntă și'n zilele bune și la primejdie.

M. SADOVEANU

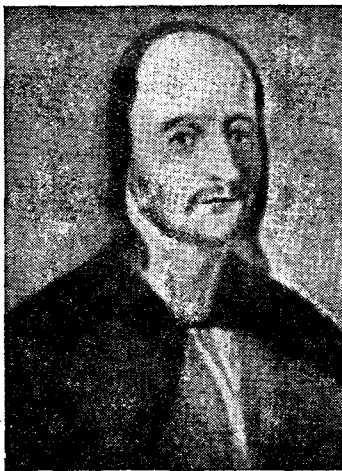
Horia, dormi liniștit...

Horia, dormi liniștit...

Gândul tău de foc a biruit...

Grofii ca o apă tulbure s'au dus,

Pe totdeauna, spre apus...

Horia, dormi liniștit...

Vveri aspre veghează neconținut

Și'nchid pentru năluci și strigoi,

Toate drumurile 'ntoarcerei 'napoi.

A. Cotruș

Învățații, cari se ocupă cu cultivarea plantelor de soiu, au reușit să producă, după chibzuite încercări, un dovleac care are semințele fără coajă. Acest soiu de dovleac a început să se răspândească și în culturile agricole dela noi și este de bun folos, mai ales că semințele lui au până la 50% ulei de cea mai bună calitate.

Ce face gospodarul în luna Iunie—Iulie

La câmp: Se alege partea cea mai frumoasă pentru sămânță de grâu și orz și se recoltează deosebit. Se urmează cu seceratul rapiței pe răcoare. Se seceră orzul, secara și grâul, când e în copt. Se smulge, sau se cosește mazărea. Dacă ploile sunt dese, se desfac clăile. Tot acum se începe treeratul rapiței și orzului, care cer o deosebită grijă la înmagazinare. Se lopătează cât mai des. Se întorc miriștile îndată ce s'au strâns recoltele, sau li se dă foc și apoi se ară, pentru a se distruge astfel buruenile și gândzicii. Se strânge luțerna și fânul și se clădește în stoguri cu toată grija. În caz de cuscută, se sapă și se ară vetrele, sau se udă strașnic cu zeamă de Calaican. Se dă a doua prășilă la porumb, sfeclă, cartofi, etc. Se rărește porumbul și sfecla, iar cartofii se stropesc cu piatră vânăță. Se plivește cănepa și inul.

În grădina de pomii: Se urmează până la jumătatea lunii — cu altoirea în ochi cu mugur crescând. Se tund trandafirilor — după ce li s'au trecut floarea. — Se fac sămânături în răsadniță pentru primăvara viitoare. Se scot cepele de zambile și lalele, pentru a se păstra până în toamnă. Se face tăerea în verde la meri, peri, caiși cireși. etc. și li se iau lăstari de prisos. Se pun în pungi de hârtie merele și perele de iarnă, din pomi crescuți anume și se rup fructele slabe, vermănoase și crescute rău. Se leagă de tutor lăstarii dați din altoi, ciupindu-se puțin lăstarii mai mari. Se altoiesc în ochi, cu mugur crescând, cireșii, vișinii, ș. a.

În grădina de legume: Se udă toate legumele. Se mai seamănă direct: castraveți, morcovi scurți, ridichi, salată, fasole, etc. Pe mușuroesc a doua oară cuiburile de cartofi. Se mai răsădește pe răzor praz, țelină, salată, gulii, sfeclă, pătlăge roșii și vinete, ardei, varză de Bruxelles, etc. Se leagă de tutori legumele cari se răresc, morcovul, păstrânaul, etc.

La vie: Se face copilitul și cârnitul, se dă prășila a II-a și a III-a stropitul, odată cu al II-lea tratament contra Oidumului. În pivniță, vasele trebuiesc păstrate mereu pline.

Cultivatorii de tutun: Termină cu înlocuirea firelor pierite și bolnave, distrug răsadul rămas nerăsădit, termină politul și mușuroitul și încep cârnitul și copilitul. Urmează apoi cu alegerea firelor de sămânță și distrugerea foilor și firelor bolnave.

Tot acum se încep pulverizările cu pucioasă, în plantațiile lăsate chinului și se distruge lupoaia pe unde se ivește.

Gospodăria. Buna gospodină scoate lucrurile din casă de le mai aerisește. Mai ales scoarțele și blănurile se presară cu naftalină împotriva moliiilor. Sunt bune însă și pelinul și pelinița puse printre scoarțe.

Începe grija de iarnă. Se usucă

vișine și cireșe, păstăi de fasole târnără. Se adună frunze verzi de fag, de stejar pentru hrana oilor pe iarnă.

În grădina de zarzavat continuă udatul, mai mult spre seară ca și plivitul. Se ridică pătlăgelele roșii, casă nu cadă la pământ de greutatea rodului. Se răsădește varza de toamnă iar la castraveți li se rup vârfurile ramurilor latărețe, ca să deie mai mult rod.

Ce s'a petrecut în ultimele două săptămâni

ÎN ȚARĂ

Guvernul român a cerut guvernului U. R. S. S. micșorarea obligațiilor R. P. R. în ce privește reparațiile de război. Consiliul de Miniștri, luând în discuție propunerea făcută de secretarul general al Partidului Muncitoresc Român, a hotărât întocmirea următoarei scrisori adresată Generalissimului Iosif Visarionovici Stalin.

„Guvernul Republice Populare Române, adresează Guvernului Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, rugămintea de a examina posibilitatea micșorării cotei pe care o mai are de plătit Statul Român în contul reparațiilor de războiu.

Această micșorare a obligațiilor, ușurând sarcinile Statului Român, ar însemna un mare ajutor dat poporului nostru în efortul pe care îl depune pentru întărirea și dezvoltarea vieții a Republicii Populare Române.

Cunoscând sentimentele de caldă pretenie ale Domniei Voastre și ale guvernului pe care îl prezidați, față de poporul român și ajutorul ce ni l-ați acordat în clipele sale de grea încercare, ne permitem să nădăjduim că rugămintea guvernului Republicii Populare Române, va li luată în considerație.

Primiți vă rugăm, Domnule Președinte al Consiliului de Miniștri al Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, exprimarea deosebitei noastre considerații.

Președinte al Consiliului de Miniștri

Dr. PETRU GROZA

Cartonul asfaltat este liber în comerț. Ministru adjunct al Industriei, a hotărât să lase liber în vânzare cartonul asfaltat. Ca urmare la aceasta începând dela 25 Iunie a. c. cartonul asfaltat se va vinde cu totul liber prin depozitele Oficiilor Industriale precum și prin magazinele de Stat din întreagă țara.

Vaporul „Transilvania“, care a sosit în portul Constanța, a început descărcarea mărfurilor transportate. Vasul a adus în această cursă 49 mașini Jeep, două autocamioane și 50 tone pământ refractar necesar fabricelor de sticlărie. „Transilvania“, pleacă din nou în cursă pe ruta Constanța — Istanbul — Neapole — Marsilia.

15.000 studenți brigaderi. 15.000 studenți s'au înscris în brigăzile studențești ce vor lucra pe șantierele naționale. În fruntea centrelor se află centrul Iași cu 2970 brigaderi, urmează Tg.-Mureș cu 270 brigaderi București cu 8250 brigaderi, Cluj cu 2356 brigaderi.

Mărfuri sosite din U. R. S. S. în ultimul timp. Până la data de 20 Mai a. c. adică timp de o lună și jumătate, am adus din U. R. S. S.

Pentru industrie: 16.669 tone cocs, 415 462 kg. cauciuc natural și sintetic, 10 579 tone fontă albă și de turnătorie, 7087 tone bumbac, 400 tone materiale, 7500 kg. fosfor, 12 mii 594 kg. asbest (fire, plăci, garnituri), 2925 kg. alte materiale, 15 strunguri, etc.

Pentru agricultură: 30,000.000 kg. grâu sămânță de primăvară, 100.000 kg. sămânță de in, 516.000 kg. sămânță de sfeclă, 2600 kg. sămânță de sfeclă „Elite“, 20 tractoare. 40 pluguri de tractor, 4 trioare.

S'au adus deasemeni 8735 termometre precum și cantități însemnate de chimicale, medicamente, unelte și piese industriale.

Este de arătat că deși în program erau prevăzute în această perioadă sosirea a numai 4,800.000 kg. bumbac totuși au sosit 7,087.000 kg. iar în loc de 3,000.000 kg. fontă au intrat 10,580.000 kg.

ÎN STRĂINĂTATE

Alegerile din Cehoslovacia. Un comunicat oficial asupra rezultatelor definitive ale alegerilor arată cu 90%

din alegătorii înscrisi în listele electorale s'au prezentat Duminecă la vot.

Din totalul de 8.005.887 alegători înscrisi în întreaga republică, 7 milioane 205.356 au pus în urne voturi valabile: Dintre acestea 6.431.111 voturi, adică 89,3% din voturile valabile au fost în favoarea listei de candidați a Frontului Național, iar 774.245 au fost buletine albe.

DIN CLUJ

În Județul Cluj va lua fință o mare pepinieră de pomi. Serviciul Agricol a luat măsuri și a înființat o pepinieră a Statului sub dealul Sfântul Gheorge pe o suprafață de 160 jugere.

Terenul unde este situat această pepinieră, este locul cel mai potrivit care ar fi putut fi mai ales pentru o asemenea cultură.

Pepiniera a fost plantată cu soiurile cele mai alese de puieti de pomi roditori. Anul acesta au început culturile de caiși, pruni, cireși, meri, peri și gutui precum și alte specii de pomi roditori, din lipsă de puieti însă, n'au putut cultiva numai ca 100 000 de bucăți.

În anii care vor urma vom putea produce anual între 500 — 600.000 altoi.

„Renașterea“ adaus pentru popor abonamentul: 300 lei pe un an.

150 lei pe 6 luni.

Redacția și Administrația: CLUJ, Piața Malinoschi 18, Consiliul Eparhial. Cont C.E.C. 40975.

CĂRȚI NOI:

H. Andruzos

Morala creștină

trad. de Pr. Prof. Lăncrăjan
se găsește de vânzare la

Depozitul de cărți

al Episcopiei Ort. Rom. din Cluj,
Piața Malinowski 18.

Prețul: Lei 500 — exemplarul.